

Παρουσίαση του βιβλίου «Ορθόδοξος χριστιανισμός στην Εσθονία: μελέτες και κείμενα» στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Εσθονίας

[gallery]

Δίτομο έργο «Ορθόδοξος χριστιανισμός στην Εσθονία: μελέτες και κείμενα», εκδοθέν από το Εκκλησιαστικό και Επιστημονικό Κέντρο «Ορθόδοξη Εγκυκλοπαίδεια» παρουσίασε στην Ταλλίνη με ευλογία του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσιών κ. Κυρίλλου στις 29 Απριλίου 2011 ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας.

Η προετοιμασία του βιβλίου ξεκίνησε το 2008 με εντολή του μακαριστού Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσιών Αλεξίου Β΄, ο οποίος μέχρι την τελευταία του αναπνοή επεδείκνυε έντονο ενδιαφέρον στον Ορθόδοξο χριστιανισμό στην Εσθονία. Σύμφωνα με τον Αγιώτατο Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσιών Κύριλλο «πρέπει να κυκλοφορήσει μια «αυστηρώς επιστημονική μελέτη, η οποία καλείται να αποδείξει την ολοφάνερη αλλά αμφισβητούμενη πολύ ενεργά σήμερα ιστορική αλήθεια ότι ο Ορθόδοξος χριστιανισμός στις βαλτικές περιοχές είναι καρπός ιεραποστολικών προσπαθειών της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας», ενώ η υπαγωγή στη δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Εσθονίας για ένα σύντομο διάστημα οφείλεται «αποκλειστικά σε τραγικές περιστάσεις του πρώτου ημίσεως του 20 αιώνα». Ταυτόχρονα ο Προκαθήμενος της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας επεσήμανε ότι η προβολή άλλων εκδοχών της ιστορίας του Ορθόδοξου χριστιανισμού στην Εσθονία, οι οποίες δε στηρίζονται στις αντικειμενικές μελέτες, ωθεί την επιτάχυνση της ολοκληρωτικής έρευνας του ως άνω θέματος και προσφέρει ευκαιρία στους αναγνώστες να μελετήσουν τα σχετικά κείμενα.

Ομιλώντας κατά την παρουσίαση στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Εσθονίας ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας αναφέρθηκε στο περιεχόμενο του παρουσιαζόμενου βιβλίου επισημαίνοντας ότι: «ο πρώτος τόμος των «Μελετών» περιλαμβάνει μνημειώδες έργο του μακαριστού Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσιών Αλεξίου Β΄ σε συντετμημένη μορφή, ο οποίος 25 χρόνια της ζωής του αφιέρωσε υπηρετώντας στη θέση του Επισκόπου Εσθονίας και διεξήγαγε μια εμπειριστατωμένη μελέτη, συγκεντρώνοντας πλούσιο υλικό για την ιστορία του Ορθόδοξου χριστιανισμού στην Εσθονία από τις πρώτες μαρτυρίες για την παρουσία ορθοδόξων κληρικών και Ιερών Ναών στο χώρο της Εσθονίας έως τις αρχές της δεκαετίας 90΄ του περασμένου αιώνα. Σε πλήρη μορφή η μελέτη δημοσιεύθηκε στη ρωσική γλώσσα το 1998 και το 2010 κυκλοφόρησε σε Εσθονική μετάφραση μαζί

με άλλα κείμενα που αφορούν την ιστορία του Ορθόδοξου χριστιανισμού στην Εσθονία. Στην παρούσα έκδοση η μελέτη παρουσιάζεται σε συντετμημένη μορφή και εμπλουτίστηκε από ένα εκτενή πρόλογο του συντάκτη, που περιλαμβάνει την ιστορική ανασκόπηση των βασικών εξελίξεων στο χώρο της Ορθοδοξίας στην Εσθονία τους 20 και 21 αι. Ειδικότερα λόγος γίνεται για την εκκλησιαστική κρίση στην Εσθονία, οφειλομένη στις λυπηρές περιστάσεις συγκροτήσεως στο έδαφος της Εσθονίας μιας παράλληλης Ορθόδοξης εκκλησιαστικής οντότητας του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Η ιστορία του Ορθόδοξου χριστιανισμού στην Εσθονία συνδέεται αδιάρρηκτα με τη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία. Οι Ρώσοι κληρικοί και ιεραπόστολοι ήταν εκείνοι, οι οποίοι κήρυξαν την Ορθοδοξία στη χώρα της Εσθονίας και η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας ήταν εκείνη, η οποία συνέβαλε στη συνέχεια στην ανάπτυξη της Ορθόδοξης εκκλησιαστικής ζωής στην Εσθονία.

Από το 1472 στην Εσθονία τιμώνται μάρτυρες Γιούργιεφ, οι οποίοι αποκαλούνται έτσι λόγω της αρχαίας ονομασίας της πόλεως Τάρτου. Το 1817 ιδρύθηκε βοηθητική επισκοπή Ρέβελ στη δικαιοδοσία της Μητροπόλεως Αγίας Πετρούπολεως. Εξαιτίας ταχείας ανάπτυξης του εκκλησιαστικού βίου στις βαλτικές περιοχές το 1865 η επισκοπή υπάχθηκε στη δικαιοδοσία της επαρχίας Ρίγας, ενώ το 1920, μετά την ανάδειξη της ανεξάρτητης Δημοκρατίας της Εσθονίας η επισκοπή Ρέβελ έγινε αυτοτελής επαρχία. Την ίδια χρονιά αργότερα ο Άγιος Πατριάρχης Τύχων και η Ιερά Σύνοδος της Ρωσικής Εκκλησίας παραχώρησε το καθεστώς αυτονομίας στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Εσθονίας.

Την μεσολαβούσα περίοδο από 1923 έως 1940 για λόγους πολιτικούς η Ορθόδοξη Εκκλησία της Εσθονίας υπαγόταν στη δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως και στη συνέχεις επανήλθε στους κόλπους του Πατριαρχείου Μόσχας. Τώρα απολαμβάνει το καθεστώς της αυτοδιοίκητης Εκκλησίας υπό την καθοδήγηση του Μητροπολίτη Ταλλίνης και πάσης Εσθονίας Κορνηλίου.

Το 1996 στο κανονικό έδαφος του Πατριαρχείου Μόσχας αντικανονικά και σε αντίθεση με τη μακράιωνη παράδοση της Εκκλησίας, εμφανίζεται μια παράλληλη οντότητα υπό τη δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, πράγμα το οποίο δυσχέραινε σοβαρά τη ζωή των ορθοδόξων χριστιανών. Επιπρόσθετες δυσκολίες οφείλονται στο γεγονός ότι κατά την κατανομή της εκκλησιαστικής περιουσίας δεν εφαρμόστηκε η αρχή ισότητας και δικαιοσύνης. Η οντότητα του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως απέκτησε τίτλους ιδιοκτησίας των Ιερών Ναών και κτιρίων, τα οποία χρησιμοποιεί, ενώ η Ορθόδοξη Εκκλησία της Εσθονίας του Πατριαρχείου Μόσχας μέχρι σήμερα μισθώνει εκείνα τα εκκλησιαστικά κτίρια, των οποίων έχει κάθε δικαίωμα, διότι κτίστηκαν από τους πιστούς της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας και με τις δαπάνες τους και αποτελούν αδιαμφισβήτητη κληρονομία της ρωσικής Ορθοδοξίας στην Εσθονία.

Τα παρελθόντα χρόνια έχουν κυκλοφορήσει πολλές εκδόσεις με θέμα αυτή τη διαμάχη. Δυστυχώς σε ορισμένες από αυτές περιλαμβάνονται παραχαραγμένες ιδέες για την ιστορία του Ορθόδοξου χριστιανισμού στην Εσθονία. Το παρουσιαζόμενο βιβλίο εκτός από τη μελέτη του θέματος περιέχει και ένα άλλο τόμο, ο οποίος είναι μια συλλογή κειμένων που αφορούν την ιστορία της Ορθοδοξίας στην Εσθονία από 1917 έως 2010.

Εκτός από τα ήδη γνωστά έγγραφα για πρώτη φορά βλέπουν το φως της δημοσιότητας έγγραφα από το ιστορικό αρχείο της Εσθονίας, τα αρχεία της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Εσθονίας, του Πατριαρχείου Μόσχας και του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας. Ανάμεσα σε αυτά είναι κείμενα που διαφωτίζουν τα γεγονότα της δεκαετίας του 90' του περασμένου αιώνα», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Ιεράρχης.

Επίσης ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας εξέφρασε την ελπίδα ότι η έκδοση θα αποτελούσε ένα σπουδαίο βοήθημα σε όσους ενδιαφέρονται για μια αξιόπιστη και τεκμηριωμένη εγγράφως εικόνα των εξελίξεων στο χώρο της Εκκλησίας στην Εσθονία και συντελούσε στην επούλωση των τραυμάτων στο σώμα της Εσθονικής Ορθοδοξίας και στην εξεύρεση δικαίων και αμοιβαίως αποδεκτών ικανοποιητικών λύσεων.

Κλίνοντας ο Πρόεδρος του ΤΕΕΣ προσέφερε στον Μητροπολίτη Ταλλίνης και πάσης Εσθονίας Κορνήλιο πρώτο μέρος από τις 300 εκδόσεις της καινούργια έκδοσης που με ευλογία του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου θα αποσταλούν στην Εσθονία και εξέφρασε την βαθιά του ευγνωμοσύνη για την καρποφόρα θυσιαστική του πολυετή υπηρεσία της Ορθοδοξίας στο Εσθονικό χώρο.

Αντιφωνώντας ο Μητροπολίτης Κορνήλιος ευχαρίστησε τον Μητροπολίτη Ιλαρίωνας για την επίσκεψη στην Εσθονία και την παρουσίαση του βιβλίου. Ο Προκαθήμενος της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Εσθονίας του Πατριαρχείου Μόσχας επέστησε την προσοχή των παρόντων στη ελλιπή ενημέρωση του Εσθονικού κοινού για την ιστορία του Ορθόδοξου χριστιανισμού στην Εσθονία και τους μακραίωνους δεσμούς του με την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας. Στην αντιμετώπιση ακριβώς αυτής της ελλείψεως αποσκοπεί σύμφωνα με τον Μητροπολίτη Κορνήλιο η παρούσα έκδοση.

Αμέσως μετά ο πρωθιερέας Νικόλαος Μπαλασώφ, Αντιπρόεδρος του ΤΕΕΣ, και ο κ. Κραβέτς, Διευθυντής του Εκκλησιαστικού και Επιστημονικού Κέντρου «Ορθόδοξη Εγκυκλοπαίδεια», οι οποίοι τυγχάνουν συντάκτες της εκδόσεως, ενημέρωσαν για τα έγγραφα που περιλαμβάνονται στο δίτομο έργο και για τους σκοπούς της εκδόσεως.

Τέλος στην παρουσίαση παρέστησαν μέλος της Ιεράς Συνόδου της Εσθονικής Εκκλησίας του Πατριαρχείου Μόσχας κ. Σ. Μιάννικ, Επίσκοπος Νάρβας Λάζαρος, Πρέσβης της Ρωσίας στην Εσθονία κ. Γ. Μερζλιακώφ, ο Επιτετραμμένος της Λευκορωσίας στην Εσθονία κ. Β. Λαζέρκο, βουλευτές του Εσθονικού Κοινοβουλίου, κληρικοί της Εσθονικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Πατριαρχείου Μόσχας, εκκλησιαστικοί και επιστημονικοί παράγοντες της Εσθονίας, εκπρόσωποι χριστιανικών κοινοτήτων της χώρας, ξένοι διπλωμάτες.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/55672/>